

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt LXVII. Cur malis multis bonam, & multis bonis malam Deus
permittat obuenire sepulturam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

fabiles solebat audire jubilos, & supra humanam estimationem dulces. Hac celestis modulatio, post depositionem domini David, dulcior & magis intelligibilis audiebatur. Pertinet hoc ad magnos triumphantium applausus, ut habeant non tantum acclamantes, sed etiam cantu & musica omnis generis instrumentorum prosequentes. Quid ni & Angeli exeant obviam Sanctis, quorum corpora ad sepulchrum, animæ ad celum gradiuntur? Hoc est enim: *Et cantent in vijs Domini, quales utique sunt, per quas ad Deum itur.*

Psal. 87. 5.

CAPVT LXVII.

Cur malis multis bonam, & multis bonis malam Deus permittat obuenire sepulturam?

I.
Caesarius. hi-
stor. memo-
rab. lib. 10.
cap. 41.

Mirabile quiddam accidit in Saxonia, Anno Redemptoris 1222. Nam nubes densa vno casu ex aere delapsa, intra duos montes, omnia aquis impleuit, magnamque & hominum, & pecorum stragem edidit; neque sepes tantum, sed etiam officinas euertit, supellectilemque omnem, quam arripuit, deuexit. In P.P. Benedictinorum monasterio, quod Winendenburg vocabatur, ex omnibus, quotquot aderant, nemo mortem euasit, praeter quinque Religiosos, qui ad turrim confugientes se saluarunt. Paria fecit idem torrens in vicina ciuitate Iffere, vel Illene dicta. Putasses saeculum Pyrrhae & Deucalionis rediisse. Sed longè luculentiore signo Deus, quam fides Iuppiter, tunc probos ab improbis discriminauit. Siquidem aquis decrescens, & terra resecta, mirabili modo suffocati differebant. Quotquot enim in templis, aut aedibus suis inundatione deprehensi interierant, reperti sunt colore candidissimo, instar niuis enitescere; illi autem, qui in theatris, in popinis, in tabernis cauponum, vel lupanaribus, inter scortorum totius urbis ambubaiarumque ministeria extincti erant, carbonibus nigriores apparuerunt. *Tali enim caractere Deus bonos distinguebat à malis. Quem morem etiam veteres tenuerunt. Siquidem*

Mos erat antiquis, niuis atrisq; lapillis,

His damnare reos, illis absolueret culpa.

Hoc discrimen, si Deus ubiq; obseruaret, facile esset bene mortuos,

tuos, à malè defunctis discernere: quia bonos in bona, malos in mala sepultura cognosceremus. Nunc verò experimur saepe contrarium fieri, vt pessimi quique & scelestissimi, & mille patibula, mille rotas, mille ignes meriti, magnificis sepulchris Mausoleisq; honorentur; optimi autem, & quorum animæ inter caelestes gloriosè triumphant, eorum corpora, vel insepulta jaceant, vel in mare, immò in fimum atque cloacas abijciantur. Si ergo cura est Deo non modò de animabus, sed de capillis quoque capitis Sanctorum suorum, cur tot pios inhonestè, impios magnificè sinit sepeliri? An, qui justus est in viuos, obliuiscitur mortuorum? *Numquid iniquus est DEVS?* & qui *zelauit super iniquos*, ipse numerabitur inter eos, *qui operantur iniquitatem?* Nequaquam. Et si enim apud D. Augustinum nonnulli ita argumententur: *Si aliquid prodest impio sepultura pretiosa, oberit pio vilis, aut nulla;* tamen re ipsa ostendemus, nec impio prodesse sepulturam pretiosam, nec pio nocere vilem, aut nullam.

Matth. 10. 30.

Rom. 3. 5.

Psal. 71. 30.

Iob. 4. 8.

S. Augustin. lib. 1. de ciuita cap. 11.

II.

Ad impios ergo quod attinet, acquirunt illi sanè sèpenu-mero pompasam funeris deductionem, & sepulchra ex marmoribus ædificata. 1. Quia hæc est mundi vanitas, vt quemadmodum alios decipit, ita vicissim & ipse decipiatur. Sicut ergo frequenter bonos iudicat esse malos; ita pessimos quoque fallaci iudicio optimos arbitratur. Quid igitur mirum, si tales sepelit honoratè? Hanc causam Ecclesiastes clarè indicat, dum ait: *Vidi impios sepultos: qui etiam, cum adhuc viuerent, in loco sancto erant, & laudabantur in ciuitate, quasi justorum operum. Sed & hoc vanitas est.* 2. Quia etsi illorum quoque multi magnificè sepeliuntur, quos constat, omnium scelerum sordibus inquinatos esse; tamen ea probatio est hominum rectè sperantium, vel temerè iudicantium non esse prouidentiam in mundo. *Etenim,* vt statim inibi subiungit Ecclesiastes, *quia non profertur citè contra malos sententia, absq; timore villo filij hominum perpeerant mala.* Dicunt enim: Quid prodest mihi à voluptatibus abstinere, si etià malè viuentes bene sepeliuntur? Aliter Ecclesiastes ibidem, in persona sapientis loquitur, dum ait: *Attamen peccator ex eo, quòd centies facit malum, & per patientiam sustentatur, ego cognoui, quòd erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem eius.* Vident enim,

Eccl. 8. 10.

Eccl. 8. 13.

enim,

enim, Conditori suo, non propter honorem sepulchri, qui etiam indignis contingit, sed ob aliam longè meliorem retributionem esse seruiendum. 3. Quia etiam sæpe in diuersum errat hominum temeritas, dum censeat malis bonas contingere sepulturas; Tametsi enim loci, & sepulturæ honestas est manifesta; immò licet etiam in aprico sint quorundam hominum flagitia, tamen poenitentia illorum est in occulto, per quam sepulchri honorem meruerunt. Memini, me legere de latrone, quem ipsa Deus Mater in Ecclesia iussit sepeliri; cuius utique alium locum cædes exigebant, sed alium lachrymæ, quibus sanguinem de manibus suis abluuit, impetrauerunt. Fuit & David homicida, sed poenitens; unde dignus sepultura, ad quam S. Hieronymus affusus precaretur. Fuit & latro homicida, qui cum Christo crucifixus veniam obtinuit: quis eum vel idcirco non diceret sepulchro dignum? Sicut hi publicam egerunt poenitentiam, ita alij agunt priuatam; de qua etsi non constat, satius tamen est sperare, quàm vel de vnico temerè iudicare. 4. Quia vix aliquis est tam malus, quin subinde aliquid faciat boni. Ast optimus Deus, etsi improbis ex condigno nihil debeat præmij, tamen ex congruo vult nullum esse bonum opus à se irremuneratum. Cum ergo id eum facere, in altera vita, iustitiæ rigor non sinat, saltem in hæc vita talibus mercedem rependit. Quod D. Chrysostomus colligit ex illis Abrahæ verbis ad epulonem dictis: *Fili, recordare, quia recepisti bona in vita tua.* Recipere enim est velut mercedis. Inter bona autem, quæ recepit, fuerunt diuitiæ, vestes superbæ, dapes louiales, vina peregrina, ac demum etiam post vitam splendida sepultura; quæ illi concessa, & Lazaro negata: nec illi multum dedit, neque huic multum negauit. Quare æquitatem Numinis vtrimque agnosceas D. Augustinus ita loquitur: *Præclaras exequias, in conspectu hominum, exhibuit purpurato illi diuiti turba famulorum, sed multò clariores in conspectu Domini vlceroso illi pauperi ministerium præbuit Angelorum, qui eum non extulerunt in marmoreum tumulum, sed in Abrahæ gremium sustulerunt.* Et sanè nihil prodesse impio sepulturam pretiosam, vel Poëta pronuntiauit ita canens:

Luc. 16. 25.

S. Augustin.
lib. 1. de ciuit.
cap. 12.

Lucan. lib. 9.

Eternos animam collegit in orbis:

Non

Non illuc auro positi, nec thure sepulti
Perveniant.

Per hunc scilicet ornatum. Siquidem cum hoc ornatu multi & ad tumulum, & ad caelum pervenerunt, qui eos neminem illuc extollit, neminem tamen etiam impedit; alioqui nec Sanctos illo coleremus, quibus utique etiam in ossibus suis ac cineribus aliqua reverentia debetur. Et decens est, eos, quos in caelo Deus coronat, etiam in terris ab hominibus honorem reportare.

5. Quia, cum plerumque imperia, opes, fauores, dignitates sint penes improbos, relinquit illis Deus etiam hanc sepulchri felicitatem, ut potentiam ac libertatem suam utantur. Unde quid habent, nisi breuem, apud mortales, memoriam? nihil autem plus apud immortales. *Nec aliquid nocet fidelibus negata eorum corporibus sepultura; nec si exhibeatur, aliquid infidelibus prodest,* ait S. Augustinus. Enimvero, *quibus peccata dimissa non sunt, etiam à sacris locis post mortem adiuvari non possunt: quia quos peccata graviora deprimunt, si in sacris locis se sepeliri faciant, restat, ut de sua presumptione iudicentur: quia eos sacra loca non liberant, sed de culpa temeritatis accusant.* Usque adeo non prodest profanis locus sacer, ut ipsi etiam noceat. 6. Quia, quod isti tales sibi honori ducunt, si videlicet in templis sepeliantur, id illis sepius in ignominiam cedit. Et leguntur in templis humati, quorum postea non inventus est locus amplius: immo, loco inuento, corpus illorum non est inventum, cum quaereretur. Quemadmodum enim Deiparae corpus ab Apostolis perhonorificè tumulatum, quando in gratiam S. Thomae advenientis, sepulchro reposito, est quaesitum, non repertum est, utique iam honoris & gloria causa in caelum à Filio assumptum; ita credibile est, nonnullorum improborum cadauera è templis, per cacodæmones, abrepta, & nescio quò gentium fuisse asportata. Magus testis est M. Gregorius, primum quemdam tinctorem, in Ecclesia B. Ianuarij Martyris, juxta portam S. Laurentij à coniuge sua sepultum esse, cuius spiritus, proxima nocte, è tumulo auditus sit clamare: *Ardeo, ardeo.* Missi sunt igitur, qui corpus indagarent. *Qui aperientes sepulchrum, vestimenta quidem intacta reppererunt: qua nunc usque, inquit S. Pontifex, in eadem Ecclesia, pro eiusdem*

III.

S. Augustin.
de cura pro
mortuis
agenda.

S. Gregor.
lib. 4. dial.
cap. 54.

A a a a a

caussa

caussa testimonio seruantur, corpus verò illius omnino non inuenerunt, ac si in eodem sepulchro positum non fuisset. Quis honor fuit isti, in templo habere monumentam, sine corpore? nisi vt in templo audiretur clamare: *Ardeo*, qui arsit in inferno?

IV.

Ioan Naucl.
gener. 40.
vol. 2.

S. Antonin.
p. 2. Chronic.
tit. 17. cap. 6.

Idem ibid.
tit. 16. cap. 7.
§. 6.

S. Gregor.
lib. 4. Dial.
cap. 52.

Cyrrill. ep. ad
Augustin. de
laudib. D.
Hieronymi.

Ioann. Cu-
spinian. in
Cæsaribus.

7. Quia sicut quorundam Sanctorum corpora, ad tempus, indecorè abiecta sunt, vt postea maiore cum gloria sepelirentur; ita vicissim impiorum corpora non rarò inferuntur in templa, vt inde turpiùs eiecta doceant, quo loco condi mereantur. Sic Almaricus Carnotensis Episcopus, quòd hæreticæ cuiusdam sectæ fuisset author, à Concilio condemnatus, & de sacro cœmeterio eliminatus est, eiusque cinis & ossa hinc inde dispersa sunt. Sic Henricus quartus à S. Ecclesia excommunicatus, & Leodij in templo sepultus, mandato Pontificis, quamuis Imperator fuerit, tamen è loco sancto, & omni sepultura Christiana exclusus est, vt testatur S. Antoninus. Qui etiam refert, B. Dunstanum, cum fidelis iuxta illum terræ mandatus esset, primùm per puerum, cui apparebat, iussisse illum exturbari inde; postea, cum id non fieret, à quibusdam monachis visum esse, à loco discedere. A quibus interrogatus, cur discederet, respondit: *Se fetorem pagana carnis, & quorundam illic uiuentium iniquitates ferre non posse.* Sic B. Faustinus Martyr, postquam Valerianus Patricius in illius templo fuit inhumatus, a ditimo se visendum stitit, dixitque: *Vade, & dic Episcopo, vt proiciat hinc fetentes carnes, quas hic posuit, & c.* Sic causam grauissimi tumultus in templo auditi, populo & Episcopo iteratis precibus roganti, D. Hieronymus sole splendidior indicauit, id ob impudicum & ebriosum Sacerdotem inibi indignè sepultum contingere, iussitque illud exhumatum flammis in cineres redigi, si vellent peste grassante liberari. Quod vbi factum est, etiam pestis cessauit, vnà cum pestifero caduere extincta sublataque. Sic non solùm Diui immortales, sed ipsi etiam mortales impiorum caduera tractauerunt. Nam Constantinum Copronymum Imperatorem eius nurus Irene, Theodori Antistitis hortatu, ex Imperatorio sepulchro erutum, publicitus concremari, cineresque eius in mare iactari iussit, tanta pietatis amatrix, quanta impietatis hostis. Cur pij homines hoc non facerent, cum legamus,

gamus, ipsos canes tales esse impietatis ofores? Insignis author, alibi à nobis laudatus, narrat, duos in Flandria fuisse viros copiosos, inueteratâ inimicitia, sibi mutuò insidiantes, quorum vterque dies noctesque meditabatur, quò pacto alterum posset è vita tollere. Horum vni erat seruus, qui priùs seruiuerat alteri, nebulo omnium notarum. Hic avaritiâ extimulatus clam accessit ad priorem dominum, compositoque ad fraudem sermone, ei pro antiquis beneficijs gratias ingentes agens, asseruit, meminisse se, quàm bonum antè herum habuerit, quàm benignum, & mansuetum, ac liberalem, eùm illi seruiret; nunc autem luculentè se experiri, quantum sit inter dominos discrimen: incidisse enim se in herum pessimum, malignum, & immitem ac sordidum; quare id consilij cepisse, vt eum illi in manus traderet. Quod sibi perfacile fore, affirmauit. Exhilarauit inimicū animū optata hæc occasio; quare sine mora ei spondit, certam pecuniæ summam ei ex pacto se soluturum, quàm primùm dominum suum tradidisset. Nec diu circumspectanda fuit opportunitas. Callido & infido seruo semper est occasio nocendi hero. Citò igitur eum obtulit rapiendum & occidendum. In herilis sanguinis pretium pecuniâ accepit; maluit enim domino, quàm argento carere. Verùm numquam satiatur cupiditas pecuniarum. Quia ergo existimabat, prodicionis suæ crimen nulli, nisi cum quo pepigerat, notum esse, ausus est lucrum sperare duplex, & facinus facinori superaddere. Itaque ad occisi cognatos amicosque adiit, questus, se domino spoliatum, crudelissimè interempto; indignum factum, non inultum relinquendum. Enimuerò se adesse paratum, ad tam detestandi flagitij vindicandi viam aperiendam. Innotuerat autem illis jam aliunde, eum ipsum fuisse perfidum domini sui proditorem. Quare manus ei & vincula iniecerunt, eumque ad iudicem miserunt, iudex in crucem. Inde tamen amicorum precibus, demptus, & sepultus est, vt nominis quoque memoria, & infamia sepeliretur. Sed diuinus vindex sæpe dedecora, quæ homines tegere conantur, luculentius manifestat. Nocte intempesta, miser de patibulo sublatus, & in terra defossus est, non diu quieturus. Vix enim die factò, ignoti quidam horridiq; canes adfuerunt,

Aaaaa 2

&

Thom. Cano
 tipr. lib. 1.
 Apum. c. 14.
 §. 2.

& velut ad nouerca tumulum fierent, triste ululantes spectantibus multis, cadauer refossum inrer se se in morem Absyrti discerperunt. Non constat, vnde canes illi aduenerint. Credibile est, de Cerberi profapia fuisse. Nam ex Orco veniunt ministri, qui homines è loco sacro trahunt ad Orcum.

V.
S. Gregor.
lib. 4. Dial.
cap. 53.

Cuius rei memorabile exemplum refert S. Gregorius, his verbis: *Adest in presenti venerabilis frater Venantius, Lunensis Episcopus, & magnificus Liberius vir nobilissimus atq; veracissimus, qui se scire, suisq; homines interfuisse testantur, eam rem, quam narrant, nuper in Genuensi vrbe contigisse. Ibi namq; ut dicunt, Valentinus nomine, Ecclesia Mediolanensis defensor, defunctus est vir valde lumaticus, & cunctis leuitatibus occupatus, cuius corpus in Ecclesia beati Martyris Syri sepultum est. Nocte autem media in eadem Ecclesia facte sunt voces, ac si quis violenter ex ea expelleretur, atq; traheretur foras. Ad quas nimirum voces cucurrerunt custodes, & viderunt duos quosdam terribillos spiritus, qui eiusdem Valentini pedes quadam ligatura strinxerant, & eum ab Ecclesia clamantem, ac nimum vociferantem foras traherant, qui videlicet exterriti ad sua strata reuersi sunt. Manè autem facto, aperientes sepulchrum in quo idem Valentinus positus fuerat, eius corpus non inuenerunt. Cumq; extra Ecclesiam quærerent, ubi projectum esset, inuenerunt hoc in sepulchro alio positum, ligatis adhuc pedibus, sicut ab Ecclesia fuerat abstractum. Ex qua re, Petre collige, quia his, quos peccata grauia deprimunt, si in sacro loco sepeliri se faciant, restat, ut & jam de sua presumptione iudicentur: quatenus eos sacra loca non liberent, sed etiam culpa re-meritatis accusent. Quia alieno choro pedem intulerunt.*

VI.
S. Gregor.
Turon lib. 1.
de gloria
Martyrum
cap. 89.

Alter quoque Gregorius, sanctitate illustris, Turonensis Episcopus, terribile factum recenset, de quodam Antonio Toloano, quod Abronis, aut Apicij vitam duxisset, & nec aram, nec fidem habuisset. Deo pariter & hominibus exoso, quem vel melius idem, vel boni Genij è sepulchro, certè non sine Dei nutu, excusserunt. Cùm palàm improbus homo in S. Vincentij templo esset tumulatus, in quo ipse viuens sibi capulum collocarat, concubia nocte, Sandapila illa, vnà cum cadauere, è sancto loco est sublata, atque per fenestram è templo exturbata, & publicè prostituta, dieque exorto, operculo diffracto, palàm
omnium

omnium oculis demonstrata. Propinqui illius non intelligentes virtutem DEI, neque sentientes Sancti injuriam, in cuius templo indignum temere sepelierant, iterum deposito sarcophago, in loco, in quo prius fuerat, altius suffoderunt. Altera vero illucescente die inuenerunt eum iterum foris ejectum, in medio esse atrij, & sic intellexerunt magnalia DEI. Ex hoc enim à nullo tactus usque hodie in loco, in quo ejectus est, in testimonium reservatur. Hæc D. Gregorius Turonensis, quibus similia alius; immò maiora, recensuit in Concilio Lemouicensi, his verbis: *Nuperrimè, post Concilium Bituricense, quidam de excommunicatis eques in nostra Diocesi interfectus est, quem ego rogantibus amicis & propinquis eius, nullatenus soluere volui, ut ceteri metum haberent: grauem enim culpam praedantis habuerat. Itaq; sine Sacerdotis obsequio à militibus apud quamdam Ecclesiam S. Petri, non me iubente, sepultus est. Manè autem facto, corpus eius longè extra cæmeterium projectum, & nudum superfaciem eius terra inuentum est: tumulus autem, ubi sepulturam habuerat, intactus, & ita, ut dimissus fuerat, repertus est. Quem iterum milites aperire, & nihil in eo amplius nisi vestes, quibus inuolutum corpus fuerat, inuenerunt. Rursus cadaver ibidem sepelierunt, & diligenter tumulum sub enorani podere terra & lapidum claudunt: sed die altero projectum cadaver, & tumulum intactum, ut supra, afficiunt. Quinque sepeliunt: toties eodem ejectum corpus longè à cæmeterio Ecclesia terra obruunt. Quo terrore perculsi Principes militia, pacem nobis, velut optabamus, firmare nequaquam distulerunt. Ad hæc respondit Concilium, ait Baronius: *Quid hoc aliud est, nisi quia sub oculis hominum arbiter hominum affirmat Ecclesia sua auctoritatem quia excommunicati a sepultura Christianorum justè ab Episcopo segregantur? Tales enim negant fidem, dum latrocinia potius quàm pacem sectantur. Quanto igitur his talibus honori fuit nobilitas sepulchri? nonne satius fuisset, eos in ignota silua terris & obliuione obrui, quàm in loco sacro poni, ut ipsa eiectione toti mando constaret, eos illo honore indignos extitisse? Ut enim contempta fuisse dicitur cornicula alienis plumbis spoliata, multicolore se esse mentiens, quæ erat nigra; ita his talibus, quod gloriae causa quærunt, in ignominiam cedit; tolluntur in altum, ut lapsu grauiore ruant; marmoribus illorum nomina in-**

Ex Act. 2.
Concil. Le-
mouicenf.
Cardin. Ba-
ronius 16. II.
An. 1034. 17.

scribuntur, vt quanto difficiliùs, tantò turpiùs eradantur. Si-
 Math. 22. 12. miles sunt isti viro, quem Rex vidit, non vestitum veste nuptiali cui
 dixit: *Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem?*
 de quo præcepit ministris: *Ligatis manibus & pedibus eius, mittite
 eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus & stridor dentium.* Quod
 etsi corpori non fiat, certè animæ fit, quæ etiam hoc titulo pro-
 fundiùs descendet in infernum: quia ossibus suis cinerique sol-
 licita fuit, vt honorificè in sepulchro quiescerent, & non cura-
 uit, vt ipsa quoque in cælo quiesceret gloriosè. Alia res sceptrû,
 alia plectrum: aliud curandum fuit: terram coluerunt, cælum
 neglexerunt. Hoc merentur, qui, vt ancillæ placeant, dominam
 non curant.

VII.

Super hæc omnia etsi subinde, ad reliquorum terrorem,
 Psal. 108. 29. quidam manifesti peccatores induantur hoc pudore, & operiantur,
 sicut diploide confusione suâ, vt scilicet duplici infamia, tam apud
 mortales, quàm immortales puniantur; id tamen rariùs con-
 tingit; non solùm, quia miraculis non semper opus est, vt ho-
 mines conuertantur, qui aliunde satis officij sui admonentur;
 sed etiam, quia benignus Deus etiam damnatis plerisque aded
 parcit, vt hanc eorum confusionem, vsque ad extremi iudicij
 diem differat. Tunc enim aperientur libri conscientiarum; tunc
 totus mundus cognoscet, quis bonus vel malus, albus an ater
 Math. 25. 31. fuerit: Tunc Filius hominis sedebit super sedem maiestatis sue: &
 congregabuntur ante eum omnes gentes. & separabit eos ab invicem,
 sicut segregat pastor oves ab hædis: & statuet oves quidæ a dextris suis,
 hædos autem a sinistris. Atque hæc etiam est prima causa, ob
 quam sepe bonis quoq; immò sanctis hominibus, vel mala non-
 numquam, vel nulla, vel certè malis permista contingit sepul-
 Math. 3. 12. tura. Hinc Ioan. Baptista Christum describit: *Cuius ventilabrum
 in manu sua: & permundabit aream suam: & congregabit triticum
 suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili.* Hinc
 Math. 13. 17. ipsa Ecclesia est istud regnum calorum simile sagena missa in mare,
 & ex omni genere piscium congreganti. Quam, cùm impleta esset, edu-
 centes, & secus littus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem
 foras miserunt. Sic erit in consumatione sæculi: exhibunt Angeli, &
 separabunt malos de medio iustorum, & mittent eos in caminum ignis
 ibi

ibi erit fletus, & stridor dentium. Iaceant hinc corpora Sanctorum, cum cadaueribus impiorum; immò in vno tumulo ossa eorum confundantur, erit tamen aliquando tempus discriminis faciendi. Tunc duo erunt in agro: vnus assumetur, & vnus relinquetur, Matth 24. 40i
 due molentes in mola: vna assumetur, & vna relinquetur; immò, Luc. 17. 34.
 erunt duo in lecto vno, vnus assumetur, & alter relinquetur. In terra caro putrescit, ossa mortuorum nihil sentiunt, neque animæ tantò peius habent in cælo, si earum corpora in terris vel nullo, vel ignobili loco sepeliantur. Quod ipsum respondet D. Augustinus, cùm ait: *Quando ista cadaueribus Christianorum in illa magna urbis, vel aliorum oppidorum vastatione defuerunt, nec viuorum culpa est, qui non potuerunt ista præbere, nec pœna mortuorum, qui non possunt ista sentire.*

Hinc altera exurgit causa. Si enim, etsi sepultura sit aliquid, tamen, vt suprâ meminimus, Philosophi adeò non magni æstimârunt eius iacturam, vt eam etiam contemnere negligereque viderentur, quantò magis Sancti Dei poterunt æquanimiter tolerare, si eorum corpora iam nihil sententia doloris abijciantur, quæ ipsi, dum viuerent, spontè omnibus molestijs affecerunt? De Philosophis Seneca ita scribit: *Philosophus è corpore modò aquo animo exit, modò magno profilit, nec quis deinde reliquijs eius futurus sit exitus, querit. Sed vt ex barba capillos detonsos negligimus, ita ille diuinus animus egressurus hominẽ, quò receptaculum suum conferatur ignis illud exurat, an fera distrahant, an terra contegat, non magis ad se iudicat pertinere, quàm secundas ad editum infantem. Virum projectum aues differant, an consumatur* Senec. ep. 92.

Canibus data prada marinis;

Quid ad illum? Qui tunc quoque, cùm inter homines est, nullas minas timet, vllasne timebit, post mortem minas eorum, quibus vsque ad mortem timere parum est? Non conteret, inquit, me, nec uncus, nec projecti ad contumeliam cadaueris laceratio, fœda visuris. Neminem de supremo officio rogo. Nulli reliquias meas commendo. Ne quis insepultus esset, rerum natura prospexit. Quem scuitia projecit, dies condet. Altior via & Philosophia est Christianorum, quorum non pauci, immò ingens multitudo, dum viueret, carcerum, VIIII.
 factores,

foetores, angustias vinculorum, horribiles lanienas patientissime toleravit; neque his cruciatibus contenta, etiam insuper corpus suum cilicijs, flagris, jeunijs afflixit, castigavitq;: quis ambigat, eam non etiam post mortem, cum nullus amplius in membris eorum dolor est, libenter passuram, si ossa & caro jam mortua, pro Christo, aliquid patientur, & nescio quò proijciantur? In hunc sensum rursus ait S. Doctor: *Si ea, quae sustentandis viuentibus sunt necessaria, sicut victus & amictus, quamuis cum graui afflictione desint, non frangunt in bonis perferendi tolerandiq; virtutem, nec eradicant ex animo pietatem, sed exercitatum faciunt fecundiorum: quanto magis cum desunt ea, quae curandis funeribus condendisq; corporibus defunctorum adhiberi solent, non efficiunt miseros in occultis piorum sedibus iam quietos?*

IX.

Atque hic tertia causa se offert, ipsa piorum Sanctorumq; humilitas & modestia, quae sponte expetit viles & ignobiles sepulturas. Ribadeneiram audi de S. Ignatio Loiola, ita loquentem: *Mihi aliquando dixit, illud sibi à DEO petendum esse, ut eius ipsius mortui cadauer volucris, & feris laniandum abiceretur. Nā cum ego, inquit, sterquilinum, & detestabilis omnino sim, quid aliud meis criminibus dignum expetam?* Hæc Societatis IESV author dixit, & sensit. Cui exemplo præiuit S. Gregorius Turonensis, qui, ut consuetam sibi humilitatem seruaret etiam in sepultura, in eiusmodi se loco iussit sepeliri, in quo omnium semper pedibus conculcatur, & ipsa loci constitutio obstarat, ne vniquam in aliqua reuerentia haberi posset. Quod quidem factum est, uti petiuit. Verum optimus S. Martini populus non diu passus est, ut tantus domini Diuique sui amicus, vestigijs intrantium premeretur. Quare inde eum sustulit, atq; in edito loco, Mausolæoq; insigni addito, eum collocauit. Nimirum, *Qui se humiliauerit, exaltabitur*, & hæc est via Sancti, *Antequam glorificetur humiliatur*. Atque hæc est quarta causa, ob quam vilior præcedit tumulus in nonnullis Sanctis, ut honoratior sequatur. Onesili Regis Cypri caput in ludibrium Amathusij supra portam vrbs suspenderant: in id examen apum mella congeffit, fauisq; referfit. Hinc loci incolæ oraculo moniti caput honorificè sepelierunt, Onesiloque quotannis, ut Heroi, sacra instituerunt.

S. Augustin.
loc. cit.

Petr. Ribadeneir. lib. 5.
vit. S. Ign.
cap. 3.

Sur. tom. 6.
17 Nouembr.
in vit. eius.
cap. 23.

Marth. 23. 12.
Prou. 18. 32.

Pier. Valer.
lib. 26. cap. 3.

tuerunt. Ad hunc modum multi Sancti, etiam post mortem, ignominiosè tractati, vel se ipsi malè tractari cupientes, à calitum dulci omine innotuerunt, atque vel idcirco magis sunt honorati. Quia nimirum minoribus

Maius ab exequijs nomen in ora venit.

S. Marcellinus Pontifex, cum Claudio, Cyrino, Antonino, jussu Diocletiani, jam pœnitens ad martyrium ductus est. Comitabatur eum Marcellus Presbyter, quem ubi inter eundem multis admonuit, vt in fide constans permaneret, tandem etiam rogauit, ne corpus suum sepulturæ traderet, quòd diceret, *Obnegatum Saluatorem, se id nequaquam mereri.* Cùm igitur Diocletiani mandato, omnium eorum simul interemptorum corpora, ad dies sex & triginta, in via publica, insepulta jacuissent, apparuit Marcello Presbytero D. Petrus Apostolorum Princeps, monuitque eum, vt via Salaria, in cœmeterio, quod Priscillæ deinceps nomen habuit, conderentur. Quod sexto Kalendas Maias, iuxta B. Crescentionis corpus, factum est. Ad hunc modum Petri non tam in Christo negando, quàm conciliando successor, dum sepulturæ honorem fugit, Petro ipso procuratore, acquisiuit. Refert Beda, exædificatum à S. Augustino Anglorum Patrono, in regia ciuitate cœnobium & templum, sumptu & opera Edelberti, in honorem Apostolorum Petri & Pauli, in quo & ipsius Augustini, & omnium Episcoporum Dorouerniensium simul & Regum Cantij corpora sepelirentur. Primus inibi Abbas erat Petrus, qui legatus in Galliam missus in mare demersus est. Eiectus autem, ab accolis ignobili loco tumulatus est. Ita ignotus in ignota jacebat arena. Sed non passus est prouidens Deus thesaurum talem delitescere. Noctibus singulis, ipse defuncto lumen accendit, & quia lampas deerat, admirabili cœlesti luce sepulchrum eius illustrauit. Hâc conspectâ, vicini pariter errorem suum, & viri à se sine honore sepulti sanctitatem agnouerunt. Quare egesta rursus arena, sacrum corpus & in Bononiæ urbem, & in templum tumulumque eius virtute dignum transtulerunt. Nihil vilitas loci nocet Sanctis; in ipsis tenebris exsplendescunt: premuntur ad tempus vulgari cespite,

Platina in vitis Pontifici. Naucler. gener. II. vol. 2. Marul. lib. 4. cap. 9.

Beda in hist. gentis Anglor. lib. 3. cap. 33.

B b b b

vt

Baron, tom. 3.
Annal. An.
326. post Sur.
7. Ianuar.

vt paulò pòst cum maiore gloria efflorescant. Ex ipso mari à procellis eijciuntur, vt condantur. Quòd si necdum condantur dignè satis, de cælo irradiantur, vt dignè condantur. Enimuerò si procellæ id non faciunt, faciunt marinæ belluæ. Siquidem, vt Baronius tradit, alijque ante eum Scriptores, quando Maximiani Imperatoris mandato S. Lucianus Martyr in vastum mare projectus est, grandi saxo dextero eius brachio appenso, vt submersus nusquam appareret, neque corpus eius sepulturam adipisceretur, aut ei parentaretur, delituit inibi quatuordecim diebus. Die decimo quinto, cum discipuli eius, circa littora, alius alibi, obambulet, solliciti vt cadauer eius è fluctibus eiectionem reperirent, jamque hiberno tempore, mari admodum turbato, de eo inueniendo desperarent, S. Martyr Glycerio discipulo suo se stitit, eumque ita est affatus: *O tu, cum primùm mane surrexeris, abi in hunc locum, ostendens locum littoris. Te enim conueniam, cum illuc veneris.* Quamobrem & ille, vt primùm diluculauit, spe & admiratione plenus, associatis sibi pijs nonnullis viris, ad locum demonstratum appropinquauit. Ibi eo stante, ingens delphinus capite emerit è mari, magno murmure fluctus ante se agens, & spumis vndique circumdatus, vndas dissecuit, paulatimque magis ac magis super aquas eminuit, seque in æquore summo præbuit videndum, instarque vehementer spirantis anhelauit. *Ferebat autem extensum mortuum, tamquam in lecto jacentem. Eratque spectaculum mirabile, super corpus adeò lubricum & rotundum quietè manens mortuus, & nec à suo pondere, nec à vi fluctuum deuolutus ab eo quod ipsum portabat vehiculo. Cum autem delphinus fuisset prope continentem, fluctu sublime fuit sublatus, & terra id appulit. Atque ille quidem statim expirauit. Tunc discipuli sepulchrum illi, quale potuerunt, prout tempus urgebat, statuerunt, & humili sepultura donarunt. Hac autem omnia, cum S. Helena percipisset, vt erat sanctorum Martyrum studiosissima, digno trophæo triumphum Martyris ornare decreuit, atque illic sumptuosam desuper basilicam erigendam curauit. Quis hunc Lucianum non appellet Christianum Arionem? immò supra hunc extollat? Arioni viuo, huic mortuo Delphinus pepercit: ille naulum vehendi citharà*

citharâ cecinit, iste vnus è turba silentum fuit. Quid cum Arione comparo Martyrem, cum Iona conferendum, si non præferendum? Ionam cetus (quem nonnulli *Lamiam* dictum putant) deuorauit, & in visceribus suis, tribus diebus & tribus noctibus retentum, tandem in aridam renouit: ab hoc deuorando piscis abstinuit; sed ipse funeris portitor & comes, eum discipulis suis tradidit sepeliendum, vt tantò gloriosior, quantò prodigiosior eius esset sepultura, ab ipsa denique Imperatrice magnificentissimè adornanda. Quemadmodum DEVS, vel inter marinos fluctus S. Clementi martyri sepulchrum adornauit. Vt enim Traianus eum ex oculis & memoria hominum aboleret, iussit illum, alligatâ ad eius collum anchorâ, in profundum deiici. Sed non est consilium contra Dominum. Nam cum, quod Imperator mandârat, factum esset, Christianis ad litus orantibus, mare ad tria miliaria recessit: eoq; illi accedentes, adiculam marmoream in templi formam, & intus arcam lapideam, ubi Martyris corpus conditum erat, & iuxta illud anchoram, quâ mersus fuerat, inuenerunt. Quo miraculo incola permoti, Christi fidem susceperunt. Eius corpus postea Romam Nicolao primo Pontifice translatum, in Ecclesia ipsius S. Clementis conditum est.

Porro, vt S. Lucianus ipse moneret de corpore suo excipiendo, fecit id quidem peculiari Numinis, quod glorificantes se glorificat, voluntate; sed etiam conuenienter voto & desiderio aliorum defunctorum, quod, dum viuerent habuerunt. Quippe, quia propensione & lege naturali homo diligit seipsum, & teste Apostolo, *Nemo carnem suam odio habet, idcirco etiam cupit corpus suum, post mortem, honestè tractari.* Quapropter etiam defuncti quidam, vt ait S. Augustinus, *feruntur vel in somnis, vel alio quocumque modo apparuisse uiuentibus, atq; ubi eorum corpora jacerent inhumata nescientibus, locisq; monstratis, admonuisse, vt sibi sepultura, qua defuerat, praberetur.* Et quis non credat, animam post mortem eidem cupere, quod homo uiuus corpori suo desiderauit, cum naturalem suam ad illud retineat inclinationem, quia cum illo tamquam fido comite & adiutore, DEO seruiuit; illud in extremo iudicij die receptura est; cum illo in æterna bea-

B b b b b 2 titudine

Ion, r. & 2.
Gefner. in li.
de piscib. fol.
82. & Micha-
el Bapst. in
lib. mirab.
medic fol 29.
30. &c.
Breuiar. Ro-
man. die 23.
Nouembr
Lipom. tō. 5.
Sur. tom. 6.

X.

1. Reg. 2. 30.

Ephes. 5. 29.

S. Augustin.
in lib. de cura
pro mortuis
agenda. c. 10.

Baron. tō. 2.
Annal. Eccl.
An. 286. Sur,
20. Ianuar.

titudine triumphabit? Quinta igitur hæc caussa est, ob quam DEVS aliquando Sanctos suos finit esse ad tempus malè sepultos, vt illis postea ex sepultura honestiore non solùm maior gloria, vt dixi, sed etiam noua læticia accedat, si suo desiderio potiantur. Hinc de fortissimo martyre Sebastiano legimus; eum, postquam erinacij instar sagittis vndique, & densè oppletus, à mortuo nihil differebat, diuinitus sanitati restitutum, Diocletiano Imperatori crudelitatem suam exprobrasse. Ob quam increpationem magis in eum excandescens Imperator iussit eum in hippodromo palatij tam diu fustibus dirissimè cædi, donec spiritum exhalaret. Corpus defuncti impia lictorum carnificumque turba in cloacarum maximam præcipitauit, dicens: *Ne fortè Christiani eum sibi Martyrem faciant.* Hæc scelerati homicidæ cogitauerunt, & reipsa etiam perfecerunt. At non tulit hanc ignominiam serui ac Martyris sui Summus Iudex, sed eam in honores maximos conuertit. Immò nec ipse tulit D. Sebastianus, qui Lucinæ religiosissimæ matronæ dormienti in somno apprensus, dixit: *In cloaca illa, qua est iuxta Circum, quare, & inuenies corpus meum pendens in unco: quod cum leuaueris, perducas in Catacumbas, & sepelies me in initio cryptæ iuxta vestigia Apostolorum.* Non piguit Lucinam vespillonis officium facere. Media igitur nocte, cum famulis suis ad eum se se locum contulit, corpusque sanctissimi Martyris è foetudinis extractum, & pilento suo impositum, ad destinatam cryptam perduxit, & quàm accuratissimè potuit, terræ mandauit; neque per triginta dies inde pedem retulit, vt sibi tantò magis conciliaret in patronum, cuius ipsa corpus assumpserat in clientelam. Aliquot dehinc annis, pace Ecclesie reddita, domum suam in Ecclesiam conuertit, omnesque diuitias suas illi, in Christianorum solatium, consecrauit. Ita ille è sordibus extractus Christi athleta, postea, in omni Ecclesia, *Ecclesia Defensor* nominatus, tantò lætiùs, & in aris, & in templis, & in astris, triumphauit.

XI.

Lucina sextam nobis suggerit caussam, ob quam pij Sanctique non pauci vel nullum, vel abjectum & contemptibile sepulchrum habuerunt, vt scilicet alijs occasio quæreretur meliùs

meliùs de illis merendi, eosque honestiùs sepeliendi. Ita enim Lucina sibi S. Sebastianum deuinxit; ita alij & alia reliquias SS. Apostolorum, non sine insigni emolumento, honorauerunt.

B. Cornelius Summus Pontifex & Martyr, inquit Ludouicus Blo-
sius, corpora Apostolorum Petri & Pauli, rogatu Lucina, nobilissima
Deoq; dedita matrona, leuauit è terra, & in sacris congruisq; locis
honorificè posuit, ut ipse scripto testatus est. Simeon Metaphrastes
scribens de corporibus SS. Apostolorum Andreae, Lucae, & Ti-
mothei, loquitur ita: *Iustinianus assumptis Imperij sceptris, hac sa-
era Apostolorum corpora theca argentea concludens, circa altare ve-
bementi DEI amore reponit, nempe pretiosa in pretioso conditorio.*

Porro, communi Apostolorum nomine, templum appellatur. Ad quod
sanè omnes, qui conueniunt, sanctificationem participant, spiritali
implentur gaudio. De sepulchro S. Ioannis Euangelistae, in quod
effossum se se ipse substrato pallio demisit, ac spiritum Deo reddidit,
ita scribit, apud eundem Abdias: *Protinus manna exiens de sepulchro
apparuit cunctis.* Nec satis fuit, hoc miraculo sepultum fuisse
honoratum, sed etiam ut Metaphrastes scribit: *hoc die, quo ista
contigerunt, splendidus huic Theologo celebratur Ephesi conuentus, ex
omni genere & aetate: qui astrorum splendorem imitetur.* Praeterea
in hoc sacro loco, ad quem hic cum pallio declinauit, minutus quidam
pulus manat ac exoritur, cuius accedenti medelam ab omni morbo
suppedians. Cum igitur in nocturnis laudibus Festi ipsius, ab his, qui
in eo templo ministrant, tradatur cœtibus ad hoc congregatis, non
exauritur; sed quò ampliùs hauriunt, eò ampliùs manat. Sic se-
pulchrum S. Ioannis Deus prodigijs, homines nocturnis diur-
nisque laudibus celebrauerunt. Enimuerò illi ipsi Reges, qui
Apostolis necem intulerunt, postea eosdem magnificis conde-
corauerunt monumentis. Siquidem Abdias de sacris Apostolo-

rum Simonis & Iudae corporibus ac Reliquijs, hæc verba scripsit:
*Post tres menses misit Rex Xerxes nuntios in ciuitatem Senayr, qui
corpora sanctorum Apostolorum ad suam transferrent ciuitatem, in
qua extruere cœpit Basilicam. In medio autem sarcophagum cor-
pora SS. Apostolorum portantem, ex argento puro instituit.* Hæc
de Simone & Iuda Abdias, de S. Thoma autem, quem Idolo-

Bbbbb 3 latræ

Ledouic.
Blosius in des-
fensione &
dei. cap. 3i

Abdias. lib. 5i

Abdias. lib. 6,

Idem in fine
libri 9.

latræ immanissimè trucidârunt, alibi hæc habet: *Cùm Mesdes* (Regis) filius correptus esset à demonio, nec quisquam, qui eum sanaret, posset inueniri, successit huiusmodi Mesdeo sententia, ut diceret: *Vado, & aperio sepulchrum, & tollens ossa de corpore Apostoli, suspendam filio meo & curabitur. Ascendebat igitur, secundum cogitationes suas Mesdeus ad montem: & reuelauit ei se Thomas dicens: In viuentes non credidisti, & in mortuos credis? Sed ne timeas; miserabitur & tui Dominus IESVS, & exhibebit tibi viscera misericordie sue, propter bonitatem suam. Verùm ubi ascendit Mesdeus, reserato sepulchro, ossa inuenire non potuit: quia iam pridem Reliquias sanctas quidam de fratribus rapuerant, & in urbe Edessa sepelierant. Ea tamen quacumq; Rex in sepulchro reperit humi, vel stercoreis, supra quæ iacuerant Reliquia Apostoli, auferens Mesdeus, & alligans filio suo ait: Credo tibi, CHRISTE, nunc, quia recebit à me ille, qui hominum turbat affectus, ne ad te videndum summa properatione contendam. Itaque, ubi suspendit illa puero, statim sanatus est ex illa hora: & factum est gaudium magnum inter fratres super conuersione regis ad Regem caelestem CHRISTVM IESVM Dominum nostrum. Hæc ille, qui paulò post subdit de eodem Apostolo Thoma: *Eum cum lachrymis sepelierunt fratres in sepulchro regio, in quo Reges priores sepulti sunt, pretiosis & plurimis amicium odoribus atque indumentis. Ita iidem barbari, qui antea Apostolos nec vita, nec sepultura dignos iudicauerunt, postea, ut eosdem sibi propitios facerent, in suismet sepulchris, condiderunt; ut, quod occidendis scelus patrauerant, sepeliendis rursus expiarent.**

XII,

Denique si plurimos probos integræque vitæ homines videamus, ob inopiam vel suam, vel amicorum, esse insepultos, aut sine cenotaphio, vel etiam sepulchrali lapide, sepultos; si strenuos milites in acie occisos, in campis computrescere, qui pro patria, pro iustitia, pro religione pugnantes ceciderunt; si denique Sanctos, si Martyres, in Anglia, Persia, Turcia, India, audiamus in patibula sublatos, & vulturum coruorumque pabula factos; si in flumina sparfos, si in profundum pelagus demersos; si flammis traditos, & in cinerem redactos, dicamus cum D. Augustino: *Aliud est, quod carnis sensus infirmiter pavidus refugit,*

S. Augustin.
lib. 1. de ciuit.
Dei, cap. 11.

refugit, aliud quod mentis ratio diligenter enucleata conuincit. Mala mors putanda non est, quam bona vita praeceperit. Neque enim facit malam mortem, nisi quod sequitur mortem: non itaque multum curandum est eis, qui necessario morituri sunt, quid accadat, ut moriantur, sed moriendo quò ire cogantur. Cùm igitur Christiani nouerint, longè meliorem fuisse religiosi pauperis mortem inter lingentium canum linguas, quàm impij diuitis in purpura & bysso, horrenda illa genera mortium, quid mortuis obfuerunt, qui benè vixerunt? At enim in tanta strage cadauerum, nec sepeliri potuerunt? Neque istud pia fides nimium reformidat, tenens praedictum, nec absumentes bestias resurrectoris corporibus obfuturas, quorum capillus capitis nò peribit. Nec villo modo diceret Veritas: Nolite timere eos, qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere si quidquam obesses futura vita, quidquid inimici de corporibus occisorum facere voluissent. Nisi fortè quispiam sic absurdus est, ut contendat eos, qui corpus occidunt, non debere timeri ante mortem, ne corpus occidant; & timeri debere post mortem, ne corpus occisum sepeliri non sinant. Falsum est ergo, quod ait CHRISTVS: Qui corpus occidunt, & postea non habent, quid faciant: si habent tanta, quae de cadaueribus faciant? Absit, ut falsum sit quod Veritas dixit. Dicitur enim, aliquid eos facere cùm occidunt, quia in corpore sensus est occidendo: Postea verò nihil habere, quod faciant, quia nullus sensus est in corpore occiso. Multa itaq; corpora Christianorum terra non texit, sed nullum eorum quisquam à Calo, & terra separauit, quam totam implet praesentia sui, qui nouit, unde resuscitet, quod creauit. Dicitur quidem in Psalmo: Posuerunt mortalia seruorum tuorum escam volatilibus cali, carnes Sanctorum tuorum bestijs terra. Effuderunt sanguinem eorum sicut aquam in circuitu Ierusalem, & non erat, qui sepeliret; sed magis ad exaggerandam crudelitatem eorum, qui ista fecerunt, non ad eorum infelicitatem, qui ista perpetrati sunt. Quamuis enim haec in conspectu hominum dura, & dira videantur, sed pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius. Proinde omnia ista, id est, curatio funeris, condicio sepulturae, pompe exequiarum, magis sunt viuorum solatia, quàm subsidia mortuorum. Quamuis & illi, ut supra dictum est, aliquid subsidij inde consequantur, quod tamen ab ijs comparatione

Idē cap. seq.

ratione

754 Cap. LXVII. Cur malis bona, bonis mala subinde obueniat sepult?

- ratione cæli, quo fruuntur, non est æstimandum. Nouit omnia compensare diuina manus. Ver hiemem sequitur: in quocumque iustus loco recumbat, dicitur illi aliquando: *Amice, ascende superius*. Hæc cum ita sint, facillè etiam hîc acquiescent, & fomenta curarum relinquent de corpore suo sepeliendo, quicumque DEI bonitatem & æquitatem perspectam habebunt. Quòd si quis etiam hîc *in calum ponit os suum*, & te, ô iustissime atque sapientissime Mundi Gubernator & Iudex, accusat, aut iudicat, palàm est, eum abire in perniciem, quia *auferantur iudicia tua à facie eius*. Sed, (vt verbis Lactantij finiam) *nimis diu de rebus apertis disputo, cum sit liquidum, nihil sine prouidentia nec factum esse umquam, nec fieri potuisse*. Vacillent alij, dubitent, murmurent, blasphement, tu autem exaltare, Domine, in virtute tua: nos cantabimus & psallemus virtutes tuas; & vt Lectorem quoque mulceamus, carmine alloquemur.
- Luc. 14. 10.
Psal. 72. 9.
Psal. 9. 27.
Lactât. Firm. lib. de opificio Dei, c. 4.
Psal. 22. 14.

*Cur tibi de magnis cura est, moriture, sepulchris?
Exiguos cineres qualibet urna capit.
Quid de marmoreis tua mens est anxia cippis.
Arida si, tellus qualibet, ossa regis?
Si benè sollicitus, si vis benè prouidus esse,
Mens tua, post mortem, quò sit itura, vides.*

F I N I S.

Omnia ad maiorem sapientissimi,
benignissimi, & iustissimi DEI
Gloriam.

INDEX